

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság**

végzése

Az ügy száma: Kfv.II.37.872/2022/4.

A tanács tagjai: Dr. Kovács András a tanács elnöke

Dr. Figula Ildikó előadó bíró

Dr. Bögös Fruzsina bíró

Dr. Szilas Judit bíró

Dr. Tóth Kincső bíró

A felperes: felperes1

cím1

A felperes képviselője: Dr. Szabó Ákos Péter ügyvéd

cím2

Az alperes: Agrárminisztérium

cím3

Az alperes képviselője: Kelemen, Mészáros, Sándor és Társai Ügyvédi Iroda

jogi képviselő1 ügyvéd

cím4

A per tárgya: földvédelmi járulék tárgyában hozott határozat jogszerűsége vizsgálata

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél: alperes

A felülvizsgálni kért jogerős határozat: Győri Törvényszék 10.K.700.978/2022/8. számú ítélete

Rendelkező rész

A Kúria a Győri Törvényszék 10.K.700.978/2022/8. számú ítéletét hatályon kívül helyezi, és a bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasítja.

A Kúria megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban a felperesnek 100.000,- (százezer), az alperesnek 100.000,- (százezer) forint felülvizsgálati eljárási költsége merült fel.

A végzés ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] A Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal (a továbbiakban: Kormányhivatal) 2018. augusztus 7-én kelt, 10265/2/2018. számú határozatával a felperes kérelmére engedélyezte a helység1 külterületi helyrajzi szám1 helyrajzi számú, 26,0445 ha térmértékű, 544,33 AK értékű, 4. minőségi osztályú rét művelési ágú termőföld más célú hasznosítását, az M85 jelű gyorsforgalmi út beruházásának alapanyag ellátásához szükséges cél-kitermelőhely létesítése céljából. A Kormányhivatal a más célú hasznosításért fizetendő földvédelmi járulék összegét 47.901.040 forintban állapította meg, melyet a felperes 2018. november 27-én megfizetett.

[2] A cél-kitermelőhely bezárását követően a felperes bejelentette a terület újrahhasznosításának megvalósulását, melyet a Kormányhivatal 2022. január 27-én kelt,

13531/2022. számú határozatával fogadott el, és megállapította, hogy az ingatlan 4. 5. 6. és 7. minőségű osztályú szántó művelési ágban került helyreállításra.

[3] A felperes 2022. február 7-én terjesztette elő a Kormányhivatalnál az újrahasznosításra való tekintettel a termőföld védelméről szóló 2007. évi CXXIX. törvény (a továbbiakban: Tfv.) 15/B. § (7) bekezdésére hivatkozással az általa befizetett földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő pénzüsszeg megfizetése iránti kérelmét.

[4] A Kormányhivatal 2022. február 9-én helyszíni szemlét tartott az érintett ingatlannál, melyről jegyzőkönyvet készített és ebben megállapította, hogy az ingatlan teljes területén szántó művelési ágnak megfelelő állapot került helyreállításra, a termőföld terület mezőgazdasági termelésre alkalmas állapotban van, azaz azon szántóföldi művelés folytatható.

[5] Ezek után a Kormányhivatal felterjesztette az alpereshez a felperes kérelmét. Az alperes a felterjesztést követően észlelte, hogy addig, amíg az ingatlan-nyilvántartásban a helységi külterületi helyrajzi szám alatti ingatlan teljes területe 4. minőségi osztályú rétként volt nyilvántartva, holott az újrahasznosítást elfogadó határozat az ingatlant 4. 5. 6. és 7. minőségi osztályú szántóként jelölte, továbbá észlelte, hogy az újrahasznosított terület aranykorona értéke sem volt megállapítható. Az alperes ezért 2022. május 9-én kelt megkeresésében a Kormányhivatal intézkedését kérte, egyrészt az újrahasznosított terület AK értékének megismerése, másrészt az ingatlan adataiban történt változás ingatlan-nyilvántartási átvezetése érdekében.

[6] Ezt követően a Kormányhivatal a helységi külterületi helyrajzi szám hrsz. alatti ingatlan művelési ágát és minőségi osztályát az újrahasznosítás elfogadása tárgyában hozott határozatnak megfelelően módosította, ezzel a teljes ingatlan 269,91 AK értékűre, a művelési ága pedig 4. 5. 6. és 7. minőségi osztályú szántóra változott. A Kormányhivatal 2022. június 20-án tájékoztatta az alperest a művelési ág és aranykorona érték változásról.

[7] Az alperes ennek ismeretében hozta meg 2022. július 6-án kelt, FF/180/3/2022. számú határozatát, melyben elrendelte a cél-kitermelőhely újrahasznosításával érintett területre számított földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő pénzüsszeg, 5.680.200 forint, felperes banknál vezetett bankszámlájára történő megfizetését, a Győr-Moson-Sopron Megyei Kormányhivatal által.

[8] A határozat indokolása idézte a Tfv. 15/B. § (7) bekezdését, mely szerint az újrahasznosítás elfogadásáról szóló határozat alapján, annak véglegessé válását követő 60. napon belül, a jogosult kérheti az újrahasznosított területre a Tfv. 1. számú melléklet 1. pontja alapján kiszámított földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő pénzüsszeg megfizetését. Rögzítette, hogy a Tfv. 26. § (5) bekezdés a) pontja alapján a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése szerinti összeghez kapcsolódó kérelemről a földügyért felelős miniszter dönt.

[9] A határozat indokolása táblázatba foglaltan ismertetette a Tfv. 15/B. § (7) bekezdéséhez kapcsolódó járulék Tfv. 1. számú melléklet 1. pontja figyelembevétele mellett kiszámított összegét. A számítás az újrahasznosítást követő, egyrészt az újrahasznosítás

elfogadásáról szóló határozatban rögzített, másrészt az ingatlan-nyilvántartásban is megjelenő minőségi osztály és AK érték mellett számolta ki a földvédelmi járulék 50%-os összegét.

A kereseti kérelem és a védírat

[10] A felperes a kereseti kérelmében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását kérte, azzal, hogy az általa korábban befizetett 47.901.040 forint földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő összeg, azaz 23.950.520 forint visszatérítésére jogosult, másodlagosan az alperes határozatának megsemmisítését és az alperes új eljárás lefolytatására kötelezését kérte.

[11] Álláspontja szerint a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése helyes értelmezése, melyet a törvényi indokolás is alátámaszt, hogy a tulajdonos a más célú hasznosításért korábban befizetett földvédelmi járulék 50%-ának megfizetését kérelmezheti, ugyanis a cél az, hogy az igénybe vett terület minél nagyobb részén történjen meg az újrahasznosítás, mely nemzetgazdasági érdek. Hangsúlyozta, hogy a normaszöveg és a törvényjavaslat indokolása egyértelműen a „korábban befizetett” földvédelmi járulék visszafizetési lehetőségével kívánta motiválni a földtulajdonosokat.

[12] Hivatkozott az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 50. § (2) bekezdés b) pont ügyintézési határidőre vonatkozó szabályára, állítva, hogy az alperesnek sommás eljárást kellett volna lefolytatnia, mert a döntéshozatalhoz minden adott volt már 2022. február 18-án is. Ennek kapcsán indokoltnak tartotta annak megállapítását is, hogy az alperes köteles az illetékekről szóló törvény szerinti közigazgatási hatósági eljárásokért fizetett igazgatási szolgáltatási díjnak megfelelő összeg megfizetésére, és hogy a felperes mentesül az eljárási költség megfizetése alól is.

[13] Az alperes védíratában hivatkozott Alaptörvény 28. cikk és a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (4) és (5) bekezdésére, megjegyezte, hogy jelen esetben a törvényi indokolás nem volt ellentétes a Tfv. 15/B. § (7) bekezdés szövegével, az Alaptörvény pedig kifejezetten előírta, hogy a jogszabály értelmezésekor a törvényjavaslat indokolását figyelembe kell venni.

[14] Az alperes védíratában a kereseti kérelem elutasítását indítványozta, állította, hogy határozata helyes jogértelmezés mellett született.

[15] Az alperes értelmezése szerint a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése nem a megfizetett földvédelmi járulék 50%-a visszafizetéséről, hanem az újrahasznosítással érintett földterületre – az újrahasznosított termőföld jellemzői alapján – kiszámított földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő pénzösszeg megfizetéséről rendelkezik.

[16] A védírat szerint a Tfv. 15/B. § (7) bekezdéséhez fűzött törvényi indokolásban tévesen szerepel a korábban befizetett földvédelmi járulék 50%-ának megfizetését előíró rész, e körben a Jat. 18. § (4) és (5) bekezdésére hivatkozott, amely a normaszöveg elsőbbségét írja elő.

[17] A védírat szerint jelentősége van a Tfv. 15/B. § (7) bekezdés 2014. február 15-ével módosult szövegének is, ugyanis ez időponttól a normaszöveg nem a járulék visszatérítéséről, hanem az újrahasznosított területre számított földvédelmi járulék 50%-ának a megfizetéséről rendelkezett.

[18] Az alperes értelmezése szerint az újrahasznosítással elérni kívánt jogpolitikai cél az, hogy az igénybe vevő az igénybevételt követően minél nagyobb területen és minél jobb minőségben állítsa helyre a korábban más célra hasznosított területet, azaz az újrahasznosított területre kell kiszámolni a földvédelmi járulékot, és ennek 50%-ának megfelelő pénzüsszeg megfizetését lehet csak elrendelni.

[19] A védírat szerint a kereset alaptalanul hivatkozott a sommás eljárás lefolytatásának indoklására is, ugyanis annak szabályai nem voltak alkalmazhatóak, hiszen a jelen eljárásban a tényállás csak a kormányhivatal tájékoztatásával 2022. június 20. napján vált tisztázottá.

A Győri Törvényszék ítélete

[20] Az eljáró közigazgatási bíróság 2022. október 5-én kelt ítéletével az alperes határozatát megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte.

[21] Az ítélet indokolása szerint a Tfv. alperesi határozat meghozatalakor hatályos 15/B. § (7) bekezdése nyelvtani értelmezésének, és az Alaptörvény 28. cikk szerinti értelmezésének is a felperes kereseti kérelme szerinti értelmezés felel meg.

[22] A nyelvtani értelmezés kapcsán utalt arra, hogy a jogalkotói megfogalmazás a korábban meghatározásra került földvédelmi járulékra utal, a jogalkotó az összeg megfizetésének feltételéül azt írta elő, hogy a földvédelmi járulékot a jogosult maradéktalanul megfizette. Az ítélet indokolása szerint az újrahasznosított területre vonatkozó kitétel arra utalhat, hogy amennyiben a jogosult nem a teljes területre vonatkozóan teljesítette az újrahasznosítási kötelezettségét, akkor nem a teljes összegben befizetett földvédelmi járulék 50%-ára tarthat igényt, hanem az újrahasznosított területtel arányos, korábban befizetett földvédelmi járulék 50%-ára.

[23] Az Alaptörvény 28. cikk kapcsán utalt arra, hogy mivel a Tfv. preambulummal nem rendelkezik, ezért a közigazgatási bíróság a jogszabály megalkotására, vagy módosítására irányuló javaslat indokolását vizsgálta, és a Tfv. 15/B. § (7) bekezdéséhez fűzött jogalkotói indokolás egyértelműen azt rögzítette, hogy a más célú hasznosításért korábban befizetett földvédelmi járulék 50%-a megfizetése kérelmezhető.

[24] Az eljáró közigazgatási bíróság vizsgálta, hogy a jogszabályi rendelkezésnek mi lehetett a célja, illetve hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgál-e és ennek kapcsán utalt a törvényjavaslat indoklására, amely kiemelte, hogy a tulajdonost érdekeltté kell tenni a célkitermelő létesítéséhez, igénybe vett terület

újrahasznosításában, ezt a helyreállítási tevékenységet jutalmazza az állam a korábban megfizetett földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő pénzösszeg megfizetésével, azaz a jelenleg hatályos jogszabályi rendelkezés jobban motiválja a helyreállításban az igénybe vevőt. Az indokolás szerint a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgál az olyan rendelkezés, amely motiválttá teszi az igénybe vevőket abban, hogy a bányászati tevékenység elvégzését követően mező- erdőgazdasági művelésre alkalmas területté állítsák helyre a területet.

[25] Az ítélet indokolása szerint a kereseti kérelem a sommás eljárás szabályaira alaptalanul hivatkozott, mert szükséges volt a tényállás tisztázása az alperes részéről, ezért nem állapítható meg az Ákr. 51. § szerinti ügyintézési határidő túllépése sem.

[26] A megismételt eljárásra az alperesnek azt írta elő, hogy a közigazgatási bíróság jogértelmezésével összhangban a korábban fizetett földvédelmi járulék 50%-ának felperes részére történő megfizetéséről kell rendelkezni.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[27] A jogerős ítélettel szemben az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, és ebben a Győri Törvényszék ítéletének hatályon kívül helyezését és a bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte.

[28] A felülvizsgálati kérelem szerint az eljáró bíróság ítélete az ügy érdemére kihatóan jogszabálysértő, ellentétes a földvédelmi szabályozás céljával, és a kialakult egységes joggyakorlat lerontását eredményezi, mert téves jogértelmezésen alapul.

[29] Az alperes érvelése szerint a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése nem a megfizetett földvédelmi járulék 50%-ának visszatérítéséről rendelkezik, hanem annak helyes értelmezése az, hogy az újrahasznosított termőföld jellemzői alapján kiszámított földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő pénzösszeget kell megfizetni. A megfizetendő összeg tehát attól függ, hogy a jogosult az újrahasznosítás során milyen mértékben és minőségben állította helyre a korábban igénybe vett termőföldet.

[30] Az alperes érvelése szerint az ítélet értelmezése ellentétes az újrahasznosítással elérendő jogpolitikai céllal, azzal, hogy a más célú hasznosítást követően az érintett terület újra mező-, illetve erdőgazdasági művelésre alkalmas legyen. Álláspontja szerint a földvédelmi szempontból annak van jelentősége, hogy az újonnan helyreállított terület milyen művelési ágú, milyen minőségi osztályú, és legfőképp milyen AK értékkel rendelkezik.

[31] Az alperes érvelése szerint a jogpolitikai és a szabályozási cél a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése szerint az, hogy az igénybe vevő az igénybevételt követően minél jobb minőségben állítsa helyre a korábban más célra hasznosított területet, azaz az egyetlen, a jogszabály nyelvtani értelmezésén alapuló, illetve Alaptörvénynek a jogalkotói szándéknak és az elérni kívánt jogpolitikai célnak is megfelelő értelmezése a Tfv. 15/B. § (7) bekezdésének az alperes határozata szerinti értelmezés.

[32] Az alperes érvelése szerint az ítélet kizárólag az igénybe vevő gazdasági célját vette figyelembe, ezzel tévesen felülírta az Alaptörvény P) cikke szerinti, kiemelt törvényi védelmi szempontot, azaz a termőföld mennyiségi és minőségi védelmét.

[33] Felülvizsgálati kérelmében utalt a Tfv. 24. § (1) bekezdés c) pontjára, mely szerint földvédelmi bírságot köteles fizetni az, aki a Tfv. 6. §-ában foglalt újrahasznosítási kötelezettségének nem tesz eleget. Önmagában tehát az újrahasznosítási hajlandóságot nem a Tfv. 15/B. § bíróság általi értelmezése hivatott elősegíteni, hanem az újrahasznosítás elmaradása szankcionálhatósága.

[34] Érvelése szerint amennyiben a bíróság értelmezése lenne elfogadható, akkor az igénybe vevő nem lenne érdekelt abban, hogy minél jobb, de legalább az eredeti minőségben állítsa helyre a termőföldet, mivel minden körülmények között megkaphatja a befizetett földvédelmi járulék 50%-át. Az alperes szerint jelentőséggel bír az a körülmény is, hogy a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése 2014. február 15-től nem járulék visszatérítéséről, hanem az újrahasznosított területre számított földvédelmi járulék 50%-ának megfizetéséről rendelkezik.

[35] A felülvizsgálati kérelem szerint a bíróság tévesen használta fel a Tfv. 15/B. § (7) bekezdéséhez kapcsolódó törvényi indokolást, mert állítása szerint a törvény indoklás egyrészt tévest, másrészt a Jat. 18. § (4) bekezdése szerint az indoklás kötelező erővel nem rendelkezik, harmadrészt a Jat. 18. § (5) bekezdése szerint amennyiben az indoklás ellentétes a jogszabály szövegével, az előbbi nem lehet figyelembe venni.

[36] A felperes felülvizsgálati ellenkérelmében az ítélet hatályban való fenntartását kérte, állítva, hogy az a jogszabályoknak mindenben megfelelt.

[37] A felülvizsgálati ellenkérelem tartalmát tekintve megismételte kereseti kérelemben előadott érvelését, utalt a Tfv. 15/B. § (7) bekezdéséhez kapcsolódó T/13139. számon előterjesztett törvényjavaslatra, és hivatkozott arra, hogy a törvényjavaslat előterjesztésének eleve az volt az egyértelmű szándéka, hogy az újrahasznosítás megtörténtét követően a más célú hasznosításért korábban befizetett földvédelmi járulék 50%-ának megfizetése legyen kérelmezhető, és e törvényjavaslat ezen előterjesztés alapján változtatás nélkül került elfogadásra.

[38] Álláspontja szerint az, hogy az alperes a jogszabályhely indokolását tévesnek minősíti, csupán egy vélemény. Megismételte azt az érvelését is, hogy az alperes tévesen hivatkozott a Jat. 18. § (4) és (5) bekezdésére, mert az indoklás nem volt ellentétes a jogszabály szövegével.

[39] Tévesnek értékelte az alperes azon hivatkozását, hogy a bíróság általi jogértelmezéssel az igénybe vevő nem lenne érdekelt a minél jobb minőségű helyreállításban. Utalt a Tfv. 6. §-ában szabályozott újrahasznosítási eljáráshoz kapcsolódóan arra is, hogy a helyreállításra szakértő által készített, rekultivációt megalapozó tájvédelmi terv és célkitermelő hely bezárási és tájrendezési dokumentáció alapján kerülhet sor. Az igénybe vevő érdekelt abban, hogy az elfogadott terveknek megfelelően minél jobb minőségben állítsa

helyre a földet, hiszen csak így van esélye arra, hogy a helyreállítást a hatóság elfogadja, amely feltétele a földvédelmi járulék visszafizetésének.

[40] Saját jogértelmezése alátámasztásaként hivatkozott arra, hogy az nem lehetett a jogalkotó szándéka, hogy az állam az eredetileg befizetett földvédelmi járuléknál nagyobb összeget fizessen vissza az újrahasznosítás után, holott elvi szinten előfordulhat, hogy egy újrahasznosítás előtt alacsonyabb minőségi osztályú és AK értékű föld jobb minőségűvé kerül helyreállításra.

A Kúria döntése és jogi indokai

[41] A Kúria az alperes felülvizsgálati kérelmét a Kp. 118. § (1) bekezdés a) pont aa) alpontja alkalmazásával befogadta.

[42] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 108. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálni kért ítéletet a felülvizsgálati kérelem és a felülvizsgálati ellenkérelem keretei között vizsgálta meg, a vizsgálat eredményeként megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alapos, az alábbiak miatt.

[43] A Kúriának a felülvizsgálati eljárásban abban a kérdésben kellett döntenie, hogy a Győri Törvényszék felülvizsgálni kért ítélete a Tfvt. 15/B. § (7) bekezdését helyesen értelmezte-e.

[44] A Tfvt.15/B.§ (7) bekezdése alperes határozata meghozatalakor hatályos, és jelen perben is alkalmazandó jogszabályi szövege a következőkről rendelkezik: „Az újrahasznosítás elfogadásáról szóló határozat alapján, annak véglegessé válását követő 60 napon belül, a jogosult kérheti az újrahasznosított területre az 1. számú melléklet 1. pontja alapján kiszámított földvédelmi járulék 50%-ának megfelelő pénzösszeg megfizetését, feltéve, hogy a jogosult a célkitermelőhely létesítéséhez szükséges megelőző földvédelmi eljárásban a végleges más célú hasznosításért megállapított földvédelmi járulékot maradéktalanul megfizette. [...]”.

[45] Az Alaptörvény 28. cikkben szereplő jogértelmezési szabálya szerint a bíróságok a jogalkalmazás során a jogszabályok szövegét elsősorban azok céljával, és az Alaptörvénnyel összhangban értelmezik. A jogszabályok céljának megállapítása során elsősorban a jogszabály preambulumát, illetve a jogszabály megalkotására, vagy módosítására irányuló javaslat indokolását kell figyelembe venni. Az Alaptörvény és a jogszabályok értelmezésekor azt kell feltételezni, hogy a józan észnek és a közjónak megfelelő erkölcsös és gazdaságos célt szolgálnak.

[46] A Kúria álláspontja szerint a Győri Törvényszék ítélete a Tfvt. 15/B. § (7) bekezdését tévesen értelmezte.

[47] A Kúria szerint a Tfvt. 15/B. § (7) bekezdésének a nyelvtani értelmezésének az az értelmezés felel meg, hogy az újrahasznosítás elfogadásáról szóló határozat véglegessé válása

után meg kell határozni a Tfv. 1. számú melléklet 1. pontja figyelembevételével azt a pénzüsszeget, amely az arra jogosultnak jár. Erre utal a normaszövegben szereplő *megfizetés* kifejezés használata, ha ugyanis a korábban befizetett járulékösszegeből kellene kiindulni, akkor a normaszöveg visszafizetésről és nem megfizetésről rendelkezne. Helyesen hivatkozott az alperes felülvizsgálati kérelmében arra, hogy amennyiben az eredetileg megfizetett járulékból kellene kiindulni, akkor a jogalkotó a visszafizetés kifejezését használta volna, mint, ahogy ekként szerepel a Tfv. 22. § (6), (6a) és (8) bekezdéseiben is.

[48] A Kúria szerint a normaszöveg egyértelmű, ezért önmagában a normaszöveg nem indokolta volna az Alaptörvény 28. cikkének felhívását. Ami ezt még is indokolja, az a körülmény, hogy a jogszabály indokolása ellentétes ezzel az értelmezéssel, ami egyrészt szükségessé teszi a jogszabály célja, mint az Alaptörvény 28. cikke által elsődlegessé tett értelmezési szempont értékelését is, mivel ezen alaptörvényi szakasz előírja kifejezetten jogszabály célja szerinti értelmezés körében a jogszabály indokolásának értékelését is.

[49] A teleologikus jogértelmezés során a bíróságnak elsősorban a jogszabály (jogintézmény) objektív célját kell megállapítania, melynek Alaptörvény 28. cikkében rögzített kiemelt eszköze a jogszabály preambuluma, másrészt a jogszabály megalkotásának javaslata, jelen esetben a törvényjavaslat.

[50] A Tfv. preambulomot nem tartalmaz.

[51] A termőföldről szóló törvény általános indokolása szövegéből kiolvasható az a jogalkotói cél, hogy a jó minőségű földek termőképességét és mennyiségének fenntartását biztosítani kell.

[52] A termőföld védelméről szóló törvény eredeti szövegezésében nem tartalmazta a célkitermelő hely létesítése miatt a termőföld végleges más célú hasznosítása engedélyezése utáni újrahasznosítás megfelelősége esetére járó anyagi juttatás szabályát. Ezt a 2013. évi CLXIX. törvény 2013. november 1-jei hatállyal iktatta a törvénybe, és a 2013. november 1. és 2014. február 14. között hatályos szöveg szerint az újrahasznosítás megfelelősége esetén a befizetett földvédelmi járulék összege, valamint az újrahasznosított területre az 1. számú melléklet 1. pontja alapján kiszámított földvédelmi járulék összege különbözetére volt jogosult az érintett. Ennek a törvényi szövegnek a törvényi indokolása tartalmazta, hogy a szabályozás érdekeltté tette az engedély jogosultját arra, hogy a tájrendezés minél jobb minőségben legyen elvégezve.

[53] A Tfv. 15/B. § (7) bekezdése jelen közigazgatási perben alkalmazandó normaszövegét 2014. február 15-i hatállyal a 2013. évi CCL. törvény 82. §-a iktatta be a Tfv-be. Az ehhez fűzött törvényi indokolás szerint: „Annak érdekében, hogy más célú hasznosítás megszüntetése után a tulajdonos érdekelt legyen a célkitermelőhely létesítéséhez igénybe vett terület újrahasznosításában, a más célú hasznosításért korábban befizetett földvédelmi járulék 50%-ának megfizetését kérelmezheti. Ez elősegíti, hogy az igénybe vett terület minél nagyobb részén megtörténjen az újrahasznosítás, amely nemzetgazdasági érdek.”

[54] Helyesen hivatkozott arra az alperes felülvizsgálati kérelme, hogy a törvényi indokolás ellentétben áll a normaszöveggel. A Kúria álláspontja szerint az ellentét akkor állapítható meg, ha a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése normaszövege és az ahhoz fűzött törvényi indokolás közötti ellentmondás nyilvánvaló.

[55] Nem nyilvánvaló az ellentét, ha az átlagos laikus jogkövető állampolgár által, a tőle elvárható nyelvtani értelmezés alapján első olvasatra nem felismerhető az ellentmondás. Ebben az esetben figyelemmel kell lenni azokra a jogos elvárásokra, amelyek az indokolás figyelembe vételének alaptörvényi követelményéből és az adott indokolás nyilvánosságából következnek. Ez a jogos elvárás azt jelenti, hogy az adott jogi norma hatálya alá tartozó személyek nem nyilvánvaló ellentét esetén joggal bízhatnak abban, hogy a törvényi indokolás a normaszöveg valódi tartalmát tükrözi.

[56] Jelen ügyben a Kúria megítélése szerint a normaszöveg teljesen egyértelmű és félreérthetetlen volt nyelvtani értelmezés alapján a laikus jogkövető állampolgár számára is, ekként a normaszöveg és az indokolás közt az ellentét megállapítható volt.

[57] A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Jat.) 18. § (4) és (5) bekezdése rendezi a normaszöveg és a törvényi indokolás közötti ellentét esetét, és kifejezetten előírja, hogy a jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás kötelező erővel nem rendelkezik, másrészt a 18. § (5) bekezdés szerint a jogszabály értelmezésekor figyelmen kívül kell hagyni a jogszabály tervezetéhez tartozó indokolás jogszabályszöveggel ellentétes részét.

[58] Mindezért nem volt jelentősége az alperes által hivatkozott Alaptörvény P) cikkének. A Kúria ezzel kapcsolatban mindössze azt tartja szükségnek megjegyezni, hogy az Alaptörvény P) cikke nem jogokat, hanem köteleességeket szabályoz, továbbá ezen köteleességek meghatározását sarkalatos törvényre bízta. Ezért fel se merülhet, hogy a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése normatív és számon kérhető módon ellentétes lehetne önmagában az Alaptörvény P) cikkével. Jogszabályhely alaptörvény-ellenessége P) cikkekre csak alapvető jog sérelmére hivatkozással együttesen alapítható [Lásd például 13/2018. (IX.4.) AB határozat, Alaptörvény XXI. cikk (1) bekezdés, egészséges környezethez való jog]. Az Alaptörvény P) cikkére hivatkozás nem egyértelmű normatartalom esetén ugyan számításba jöhet, mint értelmezési szempont az Alaptörvény 28. cikkére is figyelemmel, azonban az egyértelmű normatartalom miatt erre nem volt szükség. Megjegyezhető, hogy az Alaptörvény 28. cikkéből is következő alkotmányos követelmények bírói figyelembe vétele egy egyértelműen P) cikkel ellentétes normatartalom esetén is csak alaptörvény-ellenes helyzetet eredményez, amely az állam jogalkotói köteletségének nem teljesüléséből ered, melynek számonkérésére a Kúria nem jogosult.

[59] A fentiek alapján a Kúria a Kp. 121. § (1) bekezdés a) pontja alkalmazásával a felülvizsgálni kért ítéletet hatályon kívül helyezte, és az ügyben eljárt bíróságot új eljárás lefolytatására és új határozat hozatalára utasította.

[60] A Győri Törvényszéknek az alperes határozata jogszerűségéről a Tfv. 15/B. § (7) bekezdése a Kúria által adott jogértelmezése figyelembevételével kell dönten.

A határozat elvi tartalma

[61] *A termőföld védelméről szóló törvény 15/B. § (7) bekezdése helyes értelmezése az, hogy a végleges más célú hasznosítással érintett terület helyreállítása után, a kérelmező az újrahhasznosítás elfogadásáról szóló határozat jogerőre emelkedését követő 60 napon belül, kérelmére, az újrahhasznosított terület minőségének megfelelő, a Tfv. 1. számú melléklet 1. pontja figyelembevételével mellett kiszámított összeg 50%-a megfizetésére jogosult.*

Záró rész

[62] A Kúria a felülvizsgálati kérelemről a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, Kp.107. § (1) bekezdése alapján – mivel a felek tárgyalás tartását nem kérték – tárgyaláson kívül határozott.

[63] A Kúria a Kp. 115. § (2) bekezdése folytán alkalmazandó, Kp. 110. § (3) bekezdése szerint csak a felülvizsgálati eljárásban a feleknél felmerült perköltség összegét állapította meg, annak viseléséről az új határozatot hozó bíróságnak kell döntenie. A feleknek járó perköltség összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése figyelembevételével rögzítette.

[64] A Kúria határozatával szembeni felülvizsgálat lehetőségét a Kp. 116. § d) pontja zárja ki.

Budapest, 2023. április 5.

Dr. Kovács András s.k. a tanács elnöke, Dr. Figula Ildikó s.k. előadó bíró,
Dr. Bögs Fruzsina s.k. bíró, Dr. Szilas Judit s.k. bíró, Dr. Tóth Kincső s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő